

CSAK LÓGOK A NETEN...

SZKNC207_08

A TV, AZ INTERNET- ÉS A MOBILTELEFON- HASZNÁLAT CSAPDÁI

A modul szerzői: Marsi Mónika
Págyor Henriette
Farkas Magdolna

SZOCIÁLIS, ÉLETVITELI
ÉS KÖRNYEZETI KOMPETENCIA

7. ÉVFOLYAM

MODULVÁZLAT

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
I. RÁHANGOLÁS, A FELDOLGOZÁS ELŐKÉSZÍTÉSE					
I/a. Hangulati előkészítés					
	A tanulók a kép megtekintése után elgondolkodnak a jelentésén, majd pár mondatban leírják maguknak, hogy mit gondolnak. Néhányan, akik ezt nagyon szeretnék, felolvashatják a saját gondolataikat. 5 perc	Lényeglátás, a gondolatok rendezett megjelenítése	Egyéni munka	D1 Fotó	
I/b. Csoportalkotás képekkel					
	A tanulók megkeresik az összetartozó képrészeket a szétvágott képdarabok alapján, és így csoportokba szerveződnek. 5 perc	Türelem, egymásra figyelés	Csoportmunka		P1 Fotók
I/c. Mi történik pontosan a képen?					
	A csoportok megbeszélik, hogy mi történik pontosan a képen, kik, mit, hol, és miért csinálnak? Minden csoport előkészít és előad egy rövid jelenetet a képen látható helyzet kapcsán. 25 perc	Vitakultúra, figyelem, tolerancia	Csoportmunka, szerepjáték		

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II. ÚJ TARTALOM FELDOLGOZÁSA					
II/a. És te mivel töltöd az idődet?					
	A megadott szempontok alapján a csoportok megvitatják, hogy ki mivel tölti a szabadidejét, mire mennyi időt fordít. Beszélgetés közben mindenki más-más színű tolla a táblázatban jelzi a saját tevékenységeit és a rájuk fordított időt. 15 perc	Önreflexió, türelem, együttműködés	Háromlépcsős interjú	D2 A beszélgetés szempontjai, csomagolópapír, színes filcek, ragasztó	P2 A beszélgetés szempontjai
II/b. És mi?					
A	A csoportlisták összegzése egy nagy közös táblázatban 5 perc	Rendszerezés, kiemelés	Kooperatív tanulás		Tábla, kréta
II/c. És ebből mi látható?					
A	Összegzés tanári irányítással. A tanár ráirányítja a figyelmet néhány feltűnő jelenségre, mint például a számítógép előtt töltött órák magas száma stb. 5 perc		Frontális osztálymunka: fórum		
II/d. És a szövegek mit mondanak erről? Szövegfeldolgozás					
A	A mellékletben található szövegek feldolgozása és megbeszélése csoportokban A csatolt kérdőív kitöltése egyénileg 25 perc	Szövegértés	Kooperatív tanulás: szakértői mozaik	D3 Olvasd el! D4 Feladatlap	P3 Szöveg-feldolgozás

	Tevékenységek – időmegjelöléssel	Tevékenység célja/ fejlesztendő készségek	Munkaformák és módszerek	Eszközök/mellékletek	
				Diák	Pedagógus
II/e. Az előzetesen sokszorosított és kiadott kérdőívek feldolgozása					
	A tanulók a korábbi csoportjaikban feldolgozzák és megvitatják a kitöltött kérdőíveket, majd a nagycsoportban összegzik a tapasztaltakat. 35 perc			D5 Kérdőív	P4 Kérdőív
III. AZ ÚJ TARTALOM ÖSSZEFOGLALÁSA, ELLENŐRZÉS ÉS ÉRTÉKELÉS					
III/a.					
A	A tanulók körben ülve egy-egy mondatban elmondják, hogy miben változott a véleményük a foglalkozások hatására, és ha nem, miért nem. 10 perc	Önreflexió, empátia, egymásra figyelés	Beszélgetőkör		
B	A tanulók párban egy-egy mondatban elmondják, hogy miben változott a véleményük a foglalkozások hatására, és ha nem, miért nem. 10 perc	Önreflexió, empátia, egymásra figyelés	Páros munka		

A MODUL MELLÉKLETEI

Tanári segédletek

- P1 Fotók
- P2 Szempontok a beszélgetéshez
- P3 Szövegfeldolgozás
- P4 Kérdőív

Tanulói segédlete:

- D1 Ráhangoló ábra
- D2 Szempontok a beszélgetéshez
- D3 Olvasd el!
- D4 Feladatlap
- D5 Kérdőív

P1 Fotók 4 téma szerint

Mobiltelefon

Számítógép

Telefon

Tévé

P2 Szempontok a beszélgetéshez**Mit csinállok a szabadidőmben?****Tanári útmutató**

Ezt a táblázatot kiindulásnak tekintjük a csoportos beszélgetéshez. Azt kívánjuk sugallni általa, hogy sokféle

Tevékenység	Napi, heti, havi időráfordítás
Iskolai közösségi tevékenység: színjátszókör, diákörkotmányzat, korrepetálás, egyéb.	
Otthoni segítség szülőknél, nagyszülőknél, más rokonoknál.	
Művészeti (alkotó) tevékenység: zene, képzőművészet, fotó stb.	
Múzeumlátogatás	
Sport, mozgás	
Bármilyen, a szabadban végzett tevékenység: Sport, kirándulás, házi munka, stb.	
Olvasás: újság, könyv, egyéb	
Mozi	
Tv	
Számítógép: internet, DVD, játékok, chat stb.	
Időtöltés barátokkal	
Egyéb	

P3

Olvassátok el a következő szöveget és vessétek össze a bennük levő információkat saját véleményetekkel, tapasztalataitokkal! Mivel értek egyet, mivel nem, mi az új, a meglepő?

Árt-e a tévzés a gyerekeknek?

Különböző felmérések eredményei szerint négyéves kortól naponta átlagosan csaknem négy órát ülünk a televízió előtt. Minél több időt töltünk a képernyő előtt, annál kevesebb időnk marad játékra, olvasásra, beszélgetésre, egymásra. Mégis megoszlanak a vélemények a tévé hatásairól, nem mondhatjuk egyértelműen, hogy káros időtöltés.

A tévézés iskoláskorra napi több órán át tartó örületté fajulhat. A gyerek hazajön az iskolából, üres a lakás, szabad a világ, azt csinál, amit akar, azt néz a tévében, amit akar – válogatás nélkül néz mindent. Rengeteg információ zúdul rá, amit nem képes feldolgozni. 4–6 éves korban a belsőképzés képességének fejlődését gátolja: a gyereket kész képekkel árasztja el.

Persze nem kell mindjárt kidobni a tévét, hiszen nagyszerű hírforrás, s rengeteget lehet belőle tanulni. Meg kell tanulni jól használni. A pszichológusok szerint a tévézési szokásokat – jókat is, rosszakat is – ki lehet alakítani a gyerekekben. Fontosnak tartják a tévézés családi szabályozását, keretek közé szorítását, valamint azt, hogy a szülők beszélgessenek a gyermekeikkel látottakról, fejtsék ki az élet dolgaival kapcsolatos álláspontjukat. A média helyes használatára való tanításban a legfontosabb lépés, hogy megértsük gyermekeinkkel az értékrendünket, segítsünk nekik megérteni a különbséget a jó és rossz között.

Lakossági Internet-használat

Tizenöt év feletti honfitársaink mintegy egyötöde, a fővárosban viszont már minden harmadik ember használja a világhálót; a legaktívabb netezők a 15–24 éves fiatalok. Magyarországon a 15 év feletti, mintegy 3 millió számítógép-használó közel kétharmada, mintegy 60 százaléka szokott internetezni is.

Az internetezés hazai elterjedtségét regionális bontásban elemezve a legkedvezőtlenebb Délkelet-Magyarország helyzete, míg a többi vidéki országrészben a lakosok 19–21 százaléka netezik. A legmagasabb, 34 százalékos használati mutatóval a főváros jellemezhető, minden harmadik budapesti az internetezők táborát gyarapítja. Míg a megyeszékhelyeken a fővárosihoz hasonlóan alakulnak az arányok, a városokban 18 százalékra tehető a mutató, a községekben viszont csak a lakosság egytizede használja a netet.

A korcsoportokat tekintve Internetezésben – hasonlóan a számítógép-használathoz – a legfiatalabbak járnak az élen. A közép- és felsőfokú iskolák behálózottságának is köszönhetően a 15–24 évesek több mint fele (55%-a) használja a világhálót. A 25–34 éveseknek még átlag feletti hányada internetezik, 45 éves kortól jóval az országos mutató alá esik az arány.

Vezetékes telefon a háztartásokban

Vezetékes előfizetéssel közel 2,6 millió hazai háztartás rendelkezik, a vonalak mindössze 3 százaléka digitális. A lakossági telefonhasználatot markánsan befolyásolja a költségtudatosság.

A magyar háztartások jellemzően [99 százalékban] lakossági vezetékes fővonalra fizetnek elő, ezek egy részét – jellemzően mikroállalatok, illetve egyéni vállalkozások esetében – üzleti célokra is használják. A vonalak digitalizáltságának foka a lakossági

előfizetők körében alacsony. Hagyományos, analóg vonal a háztartások 97 százalékánál, ISDN pedig 3 százalékuknál található.

A vezetékes telefonokhoz kapcsolódó kényelmi és értéknövelt szolgáltatások igénybe vétele kevésbé jellemző a hazai háztartások körében. Legtöbben a hangposta szolgáltatást használják, de ezt is csupán az előfizetők kevesebb, mint egytizede, s a továbbiakat – mint például a hívószám-kijelzést, a hívásrészletezést, illetve -várokozttatást – csak a háztartások elenyésző hányada, 2–4 százaléka veszi igénybe rendszeresen.

Lakossági mobiltelefon-használat

A hazai háztartások közel háromnegyedében találunk mobil-előfizetést, a magyarok 56 százaléka mobilos. A készülékek legnagyobb részét az előfizetéssel együtt újonnan vásároljuk, a hosszú élettartam elsődleges fontosságú.

A magyarországi háztartások 72 százalékában, közel 2,8 millió háztartásban él legalább egy aktív mobiltelefon-előfizetéssel rendelkező személy. A háztartások mobiltelefon-ellátottsága az elmúlt 12 hónapban jelentős mértékben emelkedett. A legmagasabb központi régió, a főváros és Pest megye háztartási mobil-ellátottsága (megközelíti a 80%-ot), míg a vidéki országrészekben mindössze 64-72 százalékos.

Korcsoportos bontásban vizsgálva a kérdést, a mobiltelefon-előfizetéssel rendelkezők aránya a 15–24 és a 25–34 évesek körében a legmagasabb, meghaladja a 80, illetve 90 százalékot is. Az életkor növekedésével csökken, de már a 60–69 évesek között is minden harmadiknak van mobilja. A legfiatalabbak körében mobiltelefonja ötből egy gyermekkorúnak van.

*P4 Kérdőív***Tanári útmutató**

1. A kérdőívet kitöltethetik a tanulók szóban vagy írásban attól függően, hogy tudnak-e másoltatni.
2. Ha van rá mód, érdemes felnőttekkel és gyerekekkel egyaránt kitöltetni, és összehasonlítani az eredményeket.
3. A feldolgozás során érdemes a feltett kérdések mögött meghúzódó szándékot is megvitatni.
4. A kérdőívezés előtt érdemes megbeszélni a gyerekekkel a kérdőívezés néhány etikai vonzatát: például azt, hogy nem „pletykálunk” arról, hogy ki mit válaszolt, ezeket az adatokat titkosként kezeljük.

.....

Egy iskolai feladathoz kérjük, hogy válaszolj/on az alábbi kérdésekre! A kérdőív anoním vagyis a válaszadó nevét nem kérjük feltüntetni. Együttműködését/együttműködésedet köszönjük.

1. A válaszadó kora:
2. A válaszadó neme:
3. A válaszadó foglalkozása/iskolai végzettsége:
4. Van-e a lakásokban TV készülék?
5. Ha van, naponta mennyi időt töltesz előtte?
6. Tipikusan milyen műsorokat nézel?

7. Akkor is megy-e a TV, ha senki sem nézi?
8. Egyetértesz-e azzal, hogy egy családban egyáltalán ne legyen TV készülék? Miért igen vagy nem?
9. Havonta mekkora a mobiltelefonod számlája?
10. Ki fizeti?
11. Mire használod? (Több válasz is lehetséges): sms, zene, fotó, beszélgetés, egyéb.
12. Van-e otthon számítógépek?
13. Naponta mennyi időt töltesz előtte?
14. Szabnak-e a szüleid korlátot a használatának? Ha igen, hogyan?
15. Az internetet milyen célból használod?
16. Használtad-e valaha az internetet iskolai feladathoz?
17. Kaptál-e már az iskolában útmutatást az internet értelmes használatához?